

ΓΝΩΜΗ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ της Ο.Κ.Ε. στις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις (σύμφωνα με την απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής στις 10/10/2011) με αφορμή το ν/σ του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα: "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο-βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015"

Με αφορμή το «πολυνομοσχέδιο» που εισήχθη προς συζήτηση και ψήφιση με άκρως επείγουσα διαδικασία στο Κοινοβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. παρεμβαίνοντας στις κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις, κατέληξε στα πιο κάτω:

Η κυβέρνηση στο πλαίσιο της προσπάθειας αντιμετώπισης του ελλείμματος και του χρέους, προώθησε μονοδιάστατες (με εμφανή την έλλειψη αναπτυξιακών επιλογών) πολιτικές, μείωσης των δημόσιων δαπανών μέσω, κυρίως, μισθολογικών περικοπών και μειώσεων των συντάξεων και αύξησης των εσόδων μέσω των φορολογικών επιβαρύνσεων. **Πάγια θέση της ΟΚΕ, είναι ότι η όποια προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης που στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο σε έκτακτα μέτρα εισπρακτικού χαρακτήρα είναι ανεπαρκής για να αποκαταστήσει την δημοσιονομική ισορροπία, ενώ αντίθετα υπονομεύει, όπως και αποδείχτηκε, την αναπτυξιακή πορεία της χώρας.** Η σκληρή λιτότητα, ποτέ δεν λειτούργησε ως στρατηγική για την ανάπτυξη και η Ελλάδα χωρίς ανάπτυξη δεν μπορεί ούτε να πληρώσει τα χρέη της και να γίνει οικονομικά και κοινωνικά βιώσιμη. Επιπρόσθετα τα μέτρα που έχουν μέχρι σήμερα εφαρμοσθεί επιβάρυναν υπέρμετρα τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα, τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους, διευρύνοντας τις οικονομικές ανισότητες και εκτινάσσοντας υπέρμετρα και επικίνδυνα το ποσοστό της ανεργίας και της φτώχειας στη χώρα.

Όσον αφορά τα αναμενόμενα οικονομικά αποτελέσματα αυτά είναι πολύ μακριά από τις κυβερνητικές επιδιώξεις. Και τούτο διότι το δημοσιονομικό πρόβλημα δεν αντιμετωπίζεται και η αναπτυξιακή πορεία της χώρας αποδυναμώνεται καθώς η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε βαθειά ύφεση.

Δυστυχώς οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν στο πεδίο της εργασίας και της φορολόγησης δεν κατάφεραν να αποκτήσουν έναν συνεκτικό δεσμό με τις πολιτικές που απευθύνονται στην επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη. Η ανταγωνιστικότητα της χώρας εξακολουθεί να πλήττεται από μια σειρά από λόγους όπως είναι το πολύπλοκο νομοθετικό και φορολογικό περιβάλλον, η γραφειοκρατία, η ανεπαρκής λειτουργία των εποπτικών μηχανισμών της αγοράς που ευνοεί την ανάπτυξη μονοπωλιακών καταστάσεων, καθώς και το στρεβλό μοντέλο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Περαιτέρω οι προαναφερόμενες πολιτικές είχαν αρνητικές επιπτώσεις τόσο στα δημόσια έσοδα, όσο και στα έσοδα των ασφαλιστικών ταμείων, καθώς οι μειώσεις στις αποδοχές σημαίνουν λιγότερες εισφορές στο ασφαλιστικό σύστημα, το οποίο επίσης αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους δανειστές της χώρας. Επιπλέον το ασφαλιστικό μας σύστημα αιμορραγεί και από το μεγάλο έλλειμμα στις εισφορές, καθώς στο 17,0% της ανεργίας πρέπει να προσθέσουμε και τις χιλιάδες των επιχειρήσεων που έκλεισαν. Τα παραπάνω τροφοδοτούν αδιαλείπτως την αλυσίδα της ύφεσης, όπου από τη μία πλευρά μειώνονται τα έσοδα, ιδιωτικά και δημόσια, και από την άλλη το κόστος που προκύπτει επιβαρύνει τους φορείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής με άμεσο αποτέλεσμα να ξεφεύγουν και πάλι οι δαπάνες.

Θέση της ΟΚΕ είναι ότι η περαιτέρω μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος δεν μπορεί να προκύψει από επιπρόσθετες περικοπές μισθών και αύξηση των φορολογικών συντελεστών, γιατί οι πιθανότητες απόδοσης των μέτρων αυτών είναι ελάχιστες, καθώς εξαντλήθηκαν οι οικονομικές δυνατότητες της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών, αλλά και λόγω της μεγάλης ύφεσης που αθροιστικά θα υπερβεί το 15% του ΑΕΠ. Η μέχρι σήμερα φορολογική πολιτική έχει αγγίξει υπέρμετρα τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα τα οποία έχουν εξαντλήσει προ πολλού τη φοροδοτική τους ικανότητα και όχι τα υψηλά εισοδήματα όπως θα ανέμενε κανείς. Φυσικά δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι από τις πολιτικές αυτές το κοινωνικό κόστος είναι τεράστιο. Επίσης τα “εύκολα” στην εφαρμογή τους φορολογικά μέτρα (π.χ. ΦΠΑ, έκτακτες εισφορές κ.ά) δεν αγγίζουν τα δομικά

προβλήματα της ελληνικής οικονομίας που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης, δηλαδή της ανάπτυξης μέσω της παραγωγής και της μείωσης της φοροδιαφυγής.

Το πρόβλημα της φοροδιαφυγής είναι μεγάλο και δυστυχώς τα όποια μέχρι σήμερα μέτρα εκτός από κάποια “επικοινωνιακού” χαρακτήρα επιτεύγματα δεν είχαν καμία ουσιαστική συμβολή στην αντιμετώπιση της. Τα μέτρα καταπολέμησης της φοροδιαφυγής είναι γνωστά. Εκείνο που δυστυχώς απουσιάζει είναι η άμεση, αποφασιστική και χωρίς πωσιμότητες εφαρμογή τους.

Όσον αφορά τη μείωση του κόστους λειτουργίας του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και των ελλειμμάτων των ΔΕΚΟ αντιμετωπίστηκε σε σημαντικό βαθμό με οριζόντιες μισθολογικές περικοπές, μετατάξεις προσωπικού και αυξήσεις των τιμολογίων παροχής υπηρεσιών. Η ΟΚΕ κατ’επανάληψη έχει τονίσει ότι **οι όποιες μεταρρυθμίσεις στο δημόσιο τομέα, όσο επείγουσες και αν είναι, πρέπει να στηρίζονται σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα οργανωτικής και λειτουργικής ανασυγκρότησης του κράτους με συγκεκριμένους και μακροπρόθεσμους στόχους που δημιουργεί οικονομίες κλίμακας και δεν εκμηδενίζει την κοινωνική και ποιοτική διάσταση των παρεχόμενων υπηρεσιών.** Στη λογική αυτή η ΟΚΕ επισημαίνει ότι θα πρέπει να κινηθεί και η κυβερνητική πολιτική για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, **διότι με τη λογική που ακολουθείται στους τομείς αυτούς, μέχρι σήμερα, ευκόλως θα μπορούσε να υποστηριχθεί ο σχολιασμός ότι «τοποθετείται το κάρο πριν το άλογο».**

Είναι κατεπείγουσα ανάγκη η Κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα στην πράξη τις μεταρρυθμίσεις εκείνες που εξυπηρετούν έναν ολοκληρωμένο μακροπρόθεσμο και αναπτυξιακό σχεδιασμό που θα περιλαμβάνει την επιλογή ανάπτυξης συγκεκριμένων τομέων και κλάδων που η οικονομία διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα και στοχεύουν στον εξορθολογισμό και στην αποδοτικότητα του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, στην εξυγίανση της αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών και στην αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας με όρους ανάπτυξης, αποτελεσματικότητας και διαφάνειας.

Όσον αφορά τη δημόσια περιουσία η ΟΚΕ κατ’επανάληψη έχει προτείνει την “άμεση” αξιοποίηση της, αλλά θεωρεί ότι έχει μεγάλη σημασία **η έννοια που**

δίνεται στον όρο αξιοποίηση. Ενας τόσο σημαντικός αναπτυξιακός πόρος δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίζεται μόνο στο πλαίσιο μιας καθαρά “τεχνοκρατικής” διαδικασίας αποτίμησης προκειμένου να πληρωθεί ένα τμήμα του συνεχώς διογκούμενου χρέους. **Είναι επιβεβλημένο να συμπεριληφθεί και η συνιστώσα της παραγωγικής αξιοποίησης του δημόσιου πλούτου, με ότι αυτό συνεπάγεται, προκειμένου να μην χάσει η εθνική οικονομία μια ισχυρή βάση παραγωγικής ανασυγκρότησης, τώρα αλλά και στο μέλλον.**

Όσον αφορά δε την αναγκαία παραγωγική αναδιάρθρωση η κυβέρνηση οφείλει με πολύ γρήγορους ρυθμούς να αναστοχαστεί και να αναλογιστεί που μπορεί να ειδικευτεί η χώρα και στη συνέχεια να προχωρήσει τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις. Οι προσπάθειές θα πρέπει να ενταθούν ώστε η ελληνική οικονομία να μπορέσει να αναπτύξει την εξωστρέφειά της και να περιορίσει την εξάρτηση του ΑΕΠ από την εγχώρια καταναλωτική δαπάνη, να ενισχυθεί η έρευνα και η καινοτομία, να στραφεί η παραγωγική δραστηριότητα στην πράσινη ανάπτυξη, να δημιουργηθεί ένας υγιής και παραγωγικός δημόσιος τομέας, να καταπολεμηθεί η φοροδιαφυγή και εισφοροδιαφυγή, να αυξηθεί η διαφάνεια και η λογοδοσία. Κεντρική θέση στο νέο μοντέλλο ανάπτυξης θα πρέπει να έχουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες αποτελούν την ραχοκοκκαλιά της ελληνικής οικονομίας. Δυστυχώς όμως όπως διαπιστώνεται οι στόχοι αυτοί αν και μονίμως επαναλαμβάνονται και από κυβερνητικά στελέχη, στο πεδίο **της προσέγγισης φαντάζουν άπιαστο «όνειρο».**

Και βέβαια η έξοδος από την σημερινή βαθειά και πολύπλευρη κρίση απαιτεί την ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή ολόκληρης της κοινωνίας. Στην κατεύθυνση αυτή η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας (Ο.Κ.Ε.), το 2008, ξεκίνησε έναν ευρύ διάλογο και διαμόρφωσε μια πρόταση για **μία Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία**, η οποία αν είχε αξιοποιηθεί από τις πολιτικές και παραγωγικές δυνάμεις, ενδεχομένως η κρίση να ήταν ευκολότερα διαχειρίσιμη.

Σε συνέχεια της προσπάθειας εκείνης, η ΟΚΕ επανέρχεται εκ νέου, καταθέτοντας μία κεντρική πρόταση συζήτησης και προβληματισμού με στόχο την, με γρήγορους ρυθμούς, κοινωνικοοικονομική αναδιάρθρωση της χώρας, ώστε να μην επαληθευθούν τα δυσοίωνα σενάρια που κυκλοφορούν.

Απευθύνουμε έκκληση στο σύνολο των εκπροσώπων των παραγωγικών φορέων, καθώς και στα Εθνικά Κεντρικά Συνδικάτα, παροτρύνοντας τους αυτήν την ύστατη στιγμή να συνεννοηθούν για ένα βιώσιμο αναπτυξιακό μοντέλο. Συνοδεύουμε αυτήν την έκκληση και με συγκεκριμένες προτάσεις.

Επειδή όπως προαναφέρθηκε οι ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές συνεννοήσεις και συμφωνίες είναι σήμερα όσο ποτέ άλλοτε, απολύτως αναγκαίες, η ΟΚΕ επιδιώκει για άλλη μία φορά να συνδιαμορφώσει με όλους τους κοινωνικούς εταίρους μία αξιόπιστη αλλά και γρήγορα αξιοποιήσιμη πρόταση **για ένα νέο Μοντέλο Ανάπτυξης της Ελλάδας. Ένα Μοντέλο Ανάπτυξης για την επόμενη δεκαετία με βασικές συνιστώσες την αναπτυξιακή και περιβαλλοντική αειφορία, την κοινωνία της γνώσης, την παραγωγικότητα, την εξωστρέφεια, την ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή.**

Αξιοποιώντας όλες τις δυνατότητες, αλλά και την τεχνογνωσία της επιχειρηματικής και ακαδημαϊκής κοινότητας και μέσα στο πλαίσιο του **οργανωμένου κοινωνικού διαλόγου**, τελικός στόχος είναι η διαμόρφωση **«οδικών χαρτών»** για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, λαμβανομένων υπόψη και των μεγάλων ζητημάτων του πολιτισμού, της μετανάστευσης και φυσικά της αξιοποίησης των νέων δεδομένων για μία πράσινη οικονομία.

Τέλος, και όσον αφορά το Σχ/Ν **«Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο-βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015»** το οποίο αυτή τη στιγμή συζητείται στη Βουλή, διαπιστώνουμε δυστυχώς, ότι κινείται στη λογική των όσων προηγούμενα χαρακτηρίστηκαν ως αναποτελεσματικές και αντιαναπτυξιακές επιλογές.

Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι οι ρυθμίσεις για τα συνταξιοδοτικά θέματα που περιλαμβάνονται στο **πρώτο Κεφάλαιο του Σχ/Ν** περικόπτουν σημαντικό τμήμα της κύριας σύνταξης γεγονός που σε συνδυασμό με τις μεγάλες μειώσεις των επικουρικών συντάξεων οδηγεί τους συνταξιούχους σε καθεστώς ανέχειας.

Στο **δεύτερο και τρίτο Κεφάλαιο του Σχ/Ν** περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την αναδιοργάνωση του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και την μείωση του

μισθολογικού κόστους. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι με τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις προωθούνται περικοπές του μισθολογικού κόστους στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα οι οποίες **φέρνουν σε δεινή θέση εργαζόμενους, ενώ αντίθετα ελάχιστα θα επηρεάσουν το συνολικό λειτουργικό κόστος**. Ταυτόχρονα με το Σχ/Ν προωθούνται **αποσπασματικές συγχωνεύσεις οργανισμών**, χωρίς καμία προηγούμενη αξιολόγηση της λειτουργίας τους. Παράλληλα, φαίνεται ότι **αγνοείται παντελώς ποιο είναι το βασικό πρόβλημα της δημόσιας διοίκησης** το οποίο έχει επηρεάσει αρνητικά, εδώ και χρόνια, την ανταγωνιστικότητα, της ελληνικής οικονομίας, έχει απομακρύνει τις δημόσιες επενδύσεις και έχει επιτρέψει να ευδοκιμήσουν καταστάσεις και φαινόμενα αδιαφάνειας και διαφθοράς.

Επίσης προωθούνται ρυθμίσεις που εισάγουν τον **πρωτόγνωρο θεσμό** της εργασιακής εφεδρείας (**ουσιαστικά θεσμό αυθαίρετων ομαδικών απολύσεων**) που θα οδηγήσει στην απόλυση μεγάλου αριθμού υπαλλήλων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, αλλά και του προσωπικό των φορέων που καταργούνται ή συγχωνεύονται. Και εξ' όσων διαφαίνονται **δεκάδες χιλιάδες υπάλληλοι το επόμενο έτος θα οδηγηθούν με αυτή τη διαδικασία στην απόλυση και την ανεργία**. Τέλος, η ρύθμιση αυτή δίνει νέα δυναμική για ατεκμηρίωτες και χωρίς καμία προστασία απολύσεις και στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας σε μία χρονική στιγμή που η εκτίναξη του ποσοστού της ανεργίας απειλεί σοβαρά την κοινωνική συνοχή και ειρήνη.

Τα προαναφερόμενα μέτρα, εκτός από το **σημαντικό κοινωνικό κόστος** που έχουν, θα καταστήσουν το δημόσιο και **ευρύτερο δημόσιο τομέα περισσότερο αναποτελεσματικό**, καθώς απολύονται χιλιάδες υπάλληλοι με πολυετή εμπειρία και καταργούνται οργανικές θέσεις, **χωρίς αυτό να έχει προκύψει από κάποιον τεκμηριωμένο σχεδιασμό**. Οι ρυθμίσεις αυτές δυστυχώς ικανοποιούν **προσωρινά** τη μείωση των δημοσίων δαπανών ενώ καταδικάζουν τον δημόσιο τομέα σε **μόνιμη αντιπαραγωγική λειτουργία** και οδηγούν στην ανεργία χιλιάδες έμπειρους υπαλλήλους.

Καταλήγοντας, συμπερασματικά δίνοντας μια απάντηση στο επιχείρημα ότι αντιμετωπίζονται χρόνια προβλήματα της Δημόσιας Διοίκησης, επισημαίνουμε ότι, **εκείνο το οποίο εντέλει έχει καταδικάσει τη δημόσια διοίκηση σε χαμηλή**

παραγωγικότητα και υψηλό κόστος δεν είναι ο πιθανά ελαφρά υψηλότερος από τον απόλυτα αναγκαίο αριθμός υπαλλήλων. Είναι η έλλειψη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου ανασυγκρότησης και εξυγίανσης της δημόσιας διοίκησης. Ενός σχεδίου διερεύνησης των αναγκών, της αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας των δημόσιων υπηρεσιών και ορθολογικής κατανομής και ανακατανομής στη συνέχεια του προσωπικού με βάση αξιολογικά κριτήρια. Το σχέδιο αυτό η ΟΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να προηγηθεί οποιουδήποτε νομοθετήματος όπως το συγκεκριμένο που επικεντρώνεται σε περικοπές αριθμού υπαλλήλων και μισθών σε μία οριζόντια λογική. Σε διαφορετική περίπτωση η μείωση των δημόσιων δαπανών θα είναι προσωρινή και ο ελληνικός δημόσιος τομέας θα συνεχίσει να είναι αντιπαραγωγικός και να διακρίνεται από πελατειακές λογικές οι οποίες έχουν φέρει τη χώρα στην σημερινή αδιέξοδη κατάσταση.

Όσον αφορά τις ρυθμίσεις για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις που περιλαμβάνονται στο **τέταρτο Κεφάλαιο του Σχ/Ν** η ΟΚΕ θεωρεί ότι αυτές **άμεσα θα πρέπει να αποσυρθούν**. Επισημαίνει επίσης ότι την πλήρη αντίθεση τους έχουν εκφράσει και οι οργανώσεις των κοινωνικών εταίρων. **Τέτοιας μορφής αντισυμβατικές παρεμβάσεις που ανατρέπουν το νομικό πλαίσιο των Συλλογικών Διαπραγματεύσεων και Συλλογικών Συμβάσεων έχουν καταστροφικές συνέπειες στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εργασίας, στην προστασία των εργαζομένων και στην θεμελιώδη δράση των συνδικάτων και οδηγούν σε δυσβάστακτες περικοπές εισοδημάτων για τους εργαζόμενους.**

Μέτρα όπως η ανατροπή της ιεράρχησης των ΣΣΕ μέσω της δυνατότητας απόκλισης των όρων τους, η κατίσχυση των επιχειρησιακών έναντι των κλαδικών ΣΣΕ, όταν είναι δυσμενέστερες, η κατάργηση της επέκτασης της εφαρμογής των ΣΣΕ συντελούν στη μείωση της διαπραγματευτικής δύναμης των εργαζομένων και στην αποδυνάμωση των συνδικαλιστικών οργανώσεων διαταρράσσοντας βαθειά την εργασιακή ειρήνη. Στην ίδια αρνητική κατεύθυνση κινείται και η ρύθμιση μέσω της οποίας δίνεται η δυνατότητα εκπροσώπησης της αρμοδιότητας και της ευθύνης σύναψης ΣΣΕ σε ομάδες εργαζομένων που δεν έχουν τα εχέγγυα νόμιμης λειτουργίας όπως οι συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Στο **πέμπτο Κεφάλαιο του Σχ/Ν** η κυβέρνηση προχωρά σε πρόσθετα φορολογικά μέτρα που οδηγούν σε μία υπέρμετρη αύξηση των φορολογικών βαρών για τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα την στιγμή που το κόστος διαβίωσης αυξάνεται ανεξέλεγκτα.

Για όλους τους προαναφερόμενους λόγους η ΟΚΕ **εκφράζει την πλήρη αντίθεση της με το παρόν πολυνομοσχέδιο και ζητά να επανεξετασθεί, όχι σε επιμέρους άρθρα, αλλά στο σύνολο του.**